

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Jvlii Fatii// Societatis Iesv// Liber// De
Morti-//ficatione No-//strarvm Passionvm,// Pravorvmqve
Affe-//ctvvm**

Fazio, Giulio

[S.l.], 1599

XX. De insigni quodam interioris Mortificationis effectu, compositione scilicet hominis exterioris, eiusq[ue] decoro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48673](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48673)

Itaque, vt vno verbo concludamus, horum exercitiorum differentia ex diuersis eorum finibus, vt dictum est, colligitur; Primum, respicit exteriora. Secundum, interiora. Tertium, disponit & ordinat hominem erga suum superiorem. Quartum, reddit hominem erga ea, quæ à superioribus mandantur, indifferentem. Et hæc sunt, quæ de his quatuor exercitiis, eorumque differentia tradere voluimus.

CAPVT XX.

De Insigni quodam interioris Mortificationis effectu, compositione scilicet hominis exterioris, eiusque decoro.

VANDO aliquem vocamus *humilem*, nihil aliud hac voce significare volumus, quàm in ipso esse virtutem humilitatis: quando *patien-*

tem, in ipso itidem dicimus esse patientiæ virtutem. Quando verò aliquem vocamus *Mortificatum*, tacite significamus huiusmodi non solum esse humilem & patientem, sed sobrium etiam, castum, obedientem, mansuetum, temperantem, & ut paucis dicam, omnibus quasi virtutibus moralibus præditum: Quicumque Mortificationis proprium officium, omnes inordinatas passionibus, habitusque vitiosos ex animis nostris extirpare, sequitur necessariorum, hominem verè mortificatum, habere animum à vitiis, cunctisque passionibus, quæ virtutibus sunt contrariæ, purgatū. Eadem enim mortificatione, ut docent sapientes, quum vnum extirpatur vitium, contrarium illi vitio virtus magna ex parte inseritur.

Ex hoc igitur virtutum apparatus atque interiori quiete, beneficio Mortificationis comparata, resultat in exteriori homine, hoc modo mort-

mor
ctus
uita
bili
stia
mag
sur
Qu
li v
con
cum
nur
piés
Cor
in b
uer
ex i
rur
ter
& a
ita
fisi
no

mortificato, insignis quidam effectus, qui est certa maturitas & grauitas exterior, & compositio mirabilis, quam nos communiter *modestia* vocamus, virtutem videlicet à magnis viris semper magni habitam, summisque laudibus exornatam. Quia cum corpus nostrum naturali vinculo sit cum anima arctissime coniunctum, naturaliter quoque secundum sui capacitatem, ab illa bonum malumque participat, quod sapiens manifestè significauit, cum ait: *Cor hominis immutat faciem illius siue in bona, siue in mala.*

Eccles. 13

Quemadmodum enim post vniuersalè Resurrectionem mortuorum, ex interna gloria animarum beatarum in cælo, splendor quidam externus in ipsum corpus manabit, ut & aliæ quoque qualitates gloriosæ; ita proportionem quadam ex compositione & quiete interiore animæ nostræ in hac vita; sancta quæ-

dam cōpositio & modestia per modum sequelæ in ipsa corporis nostri exteriora redundare solet; quæ tanquam virtus ad proximorum ædificationem valde conducens, meo iudicio, magni facienda, ac studiosè procuranda est. Studiosè dico: quamuis enim inter grauissimos semper errores numerauerim, & adhuc numerem, cùm quis de exteriori sui ipsius compositione nimiam habet curam, ac superfluè sollicitus est, ob finem aliquem sinistrum & vitiosum, vt Scribæ & Pharisæi tempore Christi faciebant: mihi tamen semper persuasi, magni esse momenti, valdeq; laudabile, vt personæ Religiosæ & Ecclesiasticæ præ cæteris in exteriori compositione studeant tales videri, quales eos esse vitæ status postulat, ad maiorem Dei gloriam, & communem eorum, quibuscum versantur ædificationem.

Quemadmodum enim vel minima quæque labecula in facie, maiorem

rem
mag
part
clef
qua
ma
cula
mn
sus
Ecc
not
pin
rar
cor
du
en
ta
ego
pat
Q
cu
re
ct

rem

rem adfert deformitatem, quàm magnæ cicatrices in aliis corporis partibus; ita quoque in personis Ecclesiasticis ac Religiosis, quæ sunt quasi facies Ecclesiæ Dei, vel minima exterioris compositionis labecula & defectus, plus offensionis damniq; affert proximis, quàm excessus aliorum membrorum inferiorû Ecclesiæ, vt secularium ac mundanorum, quantumuis enormes.

Nec est, quod quis falsa hac opinione seducatur, non multum curandum esse, quid de externa nostra compositione homines iudicent, dummodo mens nostra & conscientia benè cum Deo conueniat, iuxta illud: *Non iuxta intuitum hominis* 1. Reg 17.

ego iudico. Homo enim videt ea, quæ parent: Dominus autem intuetur cor. Quia licet verum sit Deum non secundùm iudicia hominum iudicare, qui tantùm vident ea, quæ parèt, cum ipse intima cordis nostri pene-

*tret: Semper tamen bonam nostram compositionem exteriorem approbat, præsertim quando hæc ab interiori procedit, & in bonum finem refertur, vt nos in hac materia supponimus.

Imò ob hoc ipsum, quod homines solùm exteriora intuentur, & secundùm hæc sua ferunt iudicia, patet, vt exterior noster homo ad maius Dei obsequium, proximiq; utilitatem benè & non malè sit compositus. Hoc autem diuinæ voluntati esse conforme perspicuum est. Nam cùm, vt scriptura testatur: *Vnicuiq; mandarit Deus de proximo suo;* non potest Deus non approbare ea, quæ in se non sunt mala; sed ad hunc finem multum cōducunt. Ipsa quoque quotidiana docet experientia, exteriorem compositionem personarum præsertim Ecclesiasticarum ac Religiosarum, in maiorem diuinæ Maiestatis gloriam proximiq; edifi-

Eccle. 17.

dificationem ac emolumentum re-
 undare. Sequitur ergo hanc com-
 positionem non solum approban-
 dam, sed studiosè quoque esse pro-
 curandam. Et si æterna sapientia
 verbi incarnati, quæ in sua disposi-
 tione falli nõ potest, præcipit & vult,
 vt luceat lux nostra coràm hominibus, Matt. 5.
 vt videant opera nostra, & glorificent
 patrem nostrum, qui in cælis est: quis
 dubitat, illum hanc lucem externam
 & decorum personarum nostrarum
 velle ac desiderare, vt luceat in san-
 cta sua Ecclesia coram hominibus?
 quandoquidem tantus inde proue-
 nit fructus ac materia laudandi &
 glorificandi nomen sanctum suum.

Quare quemadmodum teste D. S. Boua-
 Bonaventura, in magnam alicuius uent, lib.
 Domini gloriam & honorem cedit, de infor.
 cum vniuersa illius familia mode- Nouit.
 stè, compositè, grauiterq; sese gerit;
 ita ex modestia, compositione, ex-
 terioriç nostro decoro, qui in fa-

milia & domo Dei versamur, ipsius Christi veri Patris familias laus & gloria resultat; neq; alia de causa S. Paulus Romanos exhortatur, vt provideant bona non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Hanc item ob causam sancti quidam Religionum fundatores, Regulas quasdam modestiæ atque exterioris compositionis tradiderunt Religiosis suis obseruandas. Alij verò hanc compositionem regulis suis communibus grauissimis verbis inseruerunt, vt S. Benedictus qui iubet vt Religiosus *In Oratorio, in monasterio, & in horto, in via, in agro, vel vbicunque sedens, ambulans vel stans, inclinato semper sit capite & defixis in terram aspectibus.* S. Augustinus in suis Regulis ita habet: *In incessu, statu, & in omnibus motibus vestris, nihil fiat, quod cuiusquam offendas aspectum, sed quod vestram deceat sanctitatem.* Sanctus quoq;

Rom. 12.

S. Bened.
in Reg.
cap. de
Humil.
grad. 13.S. Augu.
in Reg.
cap. 17.qd
ve
cu
ex
Ch
no
au
&
tu
gr
se
su
sab
a
c
e
y

q̄doque Franciscus singulari quadā D. Fran-
 verborum vi idem suis fratribus in- cis, in Re-
 culcat: *Consulo, inquit, moneo & gul. c. 3.*
exhortor fratres meos in Domino Iesu
Christo, vt quando vadūt per mundum,
non litigent, neque contendant verbis
aut alios iudicent, sed sint mites, pacifici,
& modesti, mansueti & humiles. Bea-
tus Dorotheus: Hac est modestia, & serm. 24.
grata compositio: primū non circum-
ferre huc & illuc oculos, sed que ante te
sunt, solū intueri, neque vana & ocio-
sa loqui, sed tantū necessaria.

Sanctus denique Basilius descri- S. Basil.
 bens veri Religiosi cōditiones quo- serm. de
 ad exteriorem compositionem, in- cultu pie
 quit; *Monachum oportet corpus qui- tat. & vi-*
etum, habitum modestum, vocem mode- ta Mo-
ratam, & sermonē compositum habere. nast.
 Et alibi prohibet idem sanctus Mo-
 nachis suis risum immoderatum,
 tanquam animi incontinentis indi-
 cium,

cium, & vult, vt tam in hoc, quam in reliquis exteriori sua modestia, fidei faciant, interiorum suarum virtutum & continentia: adducitque ad hoc, quod sapiens ait: *Eccles. 21 tuus in risu exaltat vocem suam: vir autem sapiens, vix tacite ridebit.*

Vnde manifestè patet, quanti hi sancti Patres semper fecerint in suis Religiosis modestiam hanc exteriori nunquam satis laudatam, quandoquidem illis eam toties, & tam grauibus verbis inculcant & commendant, vt rem ad Dei seruitium, proximorumq; ædificationem valde necessariam. Nec immeritò certè; Si enim imagini cuiuspiam in muro, aut alibi variis coloribus depictæ, tanta vis inest, vt in intuentium animis illum ipsum, quem refert, affectum possit imprimere, vt si sit hilaris, hilarem; si grauis & pia, grauem & pium: Quænam, quæso, vis
inerit

inerit seruo Dei (cuius ipse viua est imago) ad imprimenda illorum animis, qui ipsum aspiciunt, aut cum ipso conuersantur, viua & efficacia desideria sanctitatis & pietatis cum in exteriori sua persona, eam ipsam sanctitatem & deuotionem ex intimo corde representet, quam ipse in aliis desiderat? Hinc est quod S. Franciscus eundo per plateas, silentio & sanctitate, quæ ex vultu totiusque corporis cõstitutione emicabat, maiorem ferebat fructum, quàm nunc Concionatores clamantes in cathedris, sua eloquentia ac doctrina referant.

Narrat D. Gregorius de quodam S. Greg. Dei seruo, Isaac nomine, qui cum lib. 3. Di- plurimis, iisq; insignibus à Deo vir- alog. c. 14- tutibus ornatus esset, vnum tamen, quod in ipso reprehensione dignum videretur, reliquum habebat, nimiam scilicet lætitiã, quæ licet illi, vt ex verbis S. Gregorij colligitur, exiguum damnum afferret, cum non ex inor- dina-

dinato aliquo affectu, sed ex naturali potius constitutione procederet, vehementer tamen illum affligebat, quod eam crederet officere proximorum ædificationi, qui plerumque externa compositione duci solent. Quærenti autem Petro causam huius imperfectiois; ita respondet D. Gregorius: *Magna est, Petre, omnipotens Dei dispensatio, & plerumque contingit, ut quibus maiora bona præstat, quadam minoram non tribuat, ut semper eorum animus habeat, unde se ipse reprehendat, quatenus dum appetunt perfecti esse, nec possunt, & laborant in hoc, quod non acceperunt, nec tamen elaborando prævalent, in his qua accepta habent, se minimè extollant, sed discant, quia ex semetipsis maiora bona non habent, qui in semetipsis vincere parva vitia & externa non possunt.*

Quibus verbis manifestè fatetur
S. Gre-

S. Gregorius, lætitiã illam in Isaac
 fuisse imperfectionem, non quidem
 quasi ipse aliquid damni inde acce-
 perit, cùm potius ob dictas causas ei
 multum profuerit, sed quod partem
 eius fructus impediret, quem absq̃
 hoc impedimento ex opera proxi-
 mis nauata retulisset. Hinc perspi-
 cum fit, quàm necessaria sit seruo
 Dei hæc exterior compositio & mo-
 destia. Quia sicut ex fructibus arbo-
 rem, ita ex hac modestia, quæ vt vult
 S. Paulus, *fructus est spiritus*, deuo- Gal. 5.
 tionem & spiritum serui Dei, facile
 colligere licet. Huc etiam spectat, Eccle. 19.
 quod ait Sapiens: *Ex visu cognosci-*
tur vir, & ex occurso faciei cognoscitur
sensatus, amictus corporis, & risus den-
tium, & ingressus hominis annunciant
de illo.

Quare quemadmodum in horo-
 logio rotas & alia instrumenta, tunc
 benè moueri iudicamus, cùm ex-
 teriùs eiusdem index ac sonus certa
 via

via & ratione procedunt; ita quoque probabiliter iudicare possumus, statum interni hominis, quoad Mortificationem & compressionem passionum, bene se habere; si externa eiusdem compositio atque habitudo talis sit, qualem esse decet. De exterioris hominis motu, inquit Cassianus, interioris status cognoscitur. Atque ita finem huic capiti impono, sanctam hanc exterioris hominis compositionem omnibus Religiosis etiam atque etiam commendans.

Cass. lib.
12. Instit.
cap. 29.

CAPVT XXI.

De quodam alio insigni Mortificationis effectu, vita scilicet, actionumque nostrarum exemplo.

VE M A D M O D V M in fonte, qui casu quodam turbatus est, si subsidentibus deinde sordibus ad pristinam redeat puritatem, omnis etiam